

Patrice Wymore Flynn des de Jamaica evoca Mallorca. La viuda d'Errol Flynn prepara les memòries

Jaume Pomar

L'aplec havia de tenir lloc a l'oficina de la seva granja, a Boston Bay, prop de Port Antonio, però una cridada en el darrer moment substituïx el lloc de la cita per l'Hotel Trident, no molt lluny de la paradisiaca platja de Frenchman's Cove. Pareix un hotel fantasma, perquè en els primers minuts no vàrem veure ni una ànima. Damunt la gespa d'una esplanada, hi passegen a pler els paons i una manada de coloms aixeca el vol cap al blau de l'aire. El cel és lluminós, límpid, sota una llum esplèndida. Un canó dirigit cap a l'horitzó i alguns mobles anglesos d'estil pareixen advertir que, en altre temps, allò va ser una mansió colonial de categoria. Només se sent la remor del vent entre els arbres. Els cocoters decoren el jardí davant nosaltres, que ens hem situat davall dels arcs de fusta d'una glorieta, pintats de verb obscur. Un cambrejor jamaicà, educat i distant, ens ha servit cafè en una taula de ferro forjat, poc abans de l'arribada de Patrice, que duu texans, camisa de color rosa i un mocador al cap, del mateix color. Al fons, el mar té colors de la nit blava mironiana. *Mistress Flynn* narra succintament els seus inicis com a actriu.

—Una vocació primerenca?

—Vaig néixer a Miltonvale, un petit poble de Kansas, en el centre dels EUA. Mumare era pianista i cantant, i havia

fet concerts. Mon pare es dedicava a negocis diferents, entre els quals una distribuïdora cinematogràfica. La vocació inicial em va inclinar a seguir els passos de mumare, encara que ningú no m'hi va empènyer. Després, la vida m'ha duit a ser una dona de negocis, com mon pare. Vaig començar a estudiar música i ball, i, als dos anys, vaig resultar ser una alumna aplicada. Varen pensar que ja tenia talent i em varen donar un primer treball eventual, a Nova York. Després vaig passar a Broadway com a actriu, cantant i ballarina. Una caça talents que treballava per a la Warner Bros em va veure actuar i vaig ser contractada per la productora. Na va ser gens fàcil, treballar en els estudis cinematogràfics. A més, jo mai no vaig voler actuar en el cor, perquè sabia que sortir-ne era sempre molt difícil. El meu primer film va ser *Té para dos* (Tea for Two), un musical amb Doris Day, el 1950. Després varen decidir que seria la primera estrella de la Warner Bros. Vaig rodar el segon film, *Montañas Rocosas* (Rocky Mountain), el mateix any, amb Errol Flynn. I així el va ser com conèixer.

—Un *feeling* immediat?

—No, en absolut. No va ser allò que Espanya anomenen *flechazo*, no va tenir res a veure amb l'amor a primera vista. Aleshores, m'interessava més la meva carrera que no viure romanços. La pel·lícula es filmava a Nuevo México i, la veritat, no havia vist les pel·li-

Patrice en una festa a Mallorca fotografiada per Josep Planas.

Dos esplèndids paons a l'Hotel Trident de Port Antonio.

Errol era un home enormement vitalista, sempre mogut per una gran curiositat. Podia sentir-se igual de bé en el palau de Buckingham, en la carretera o bevent amb els mariners

cules d'Errol ni m'agradava particularment com a actor. Jo no sabia res dels personatges que havia interpretat: el capità Blood, Robin Hood, el general Custer... En el temps de descans, durant la filmació, vàrem tenir els primers contactes i vàrem començar a ser amics. He de dir que vaig anar coneixent poc a poc l'home que era en realitat: intel·ligent, sensible, amb sentit de l'humor. Li agradaven les bromes, però alhora era un tímid que sabia estar per damunt de la timidesa.

—En el seu recent llibre de memòries, Mauren O'Hara diu que era un gran professional, bon company de rodatge i simpàtic, però que, a partir de les cinc de la tarda, l'alcohol li impedia seguir treballant?

—La veritat és que, en aquella ocasió, mai no vaig veure que begués en excés.

—Eren els temps en què vós i el ell dejunàveu salmó tots els matins?

—Efectivament. I ens vàrem casar aquell mateix any, el 1950. El matrimoni civil va ser a Mònaco i el religiós, segons el ritus luterà, a Niça. En qualsevol cas, vós ja sabeu que, a França, la cerimònia oficial és la boda pel civil, i que el matrimoni per l'església és merament representatiu.

—Primera estada a Mallorca?

—Poc després, a bord del iot Zaca, de color negre, amb un pal de messana de trenta metres, arribau a Mallorca.

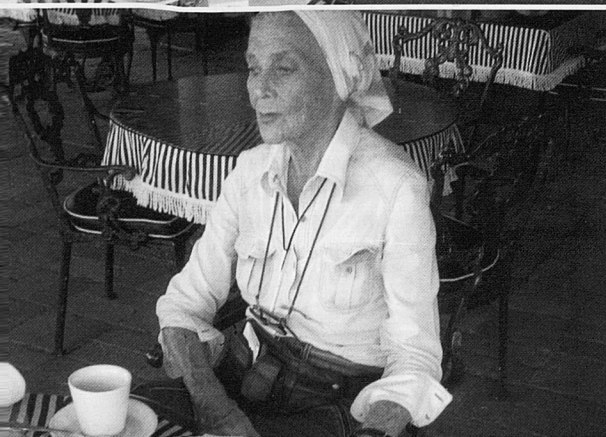
Era el mes de desembre de 1950. La nostra lluna de mel va ser a Mallorca, perquè a França ja havia arribat el mal temps. Viatjàvem cap a Jamaica, on ja no havia estat mai encara, i tot d'una que vàrem arribar a la meravellosa illa mediterrània ens en vàrem enamorar. Aquelles dues setmanes a Mallorca varen ser meravelloses, inoblidables. Vàrem continuar el viatge i, a Tànger, ens varen cridar perquè tornàssim a Hollywood, on ens esperaven amb el salmó preparat per tenir la seguretat que tornariem. El Zaca va romandre amarrat al norai del Club Nàutic de Palma durant quatre anys. Després, quan vàrem tornar, vàrem viure un temps a Illetes, en es Molí, mentre el vaixell era a les drassanes per arreglar-lo. Els nostres amics a l'illa eren Gaby i Jim Mackenmor, Adam

Pat Wymore i Jaime Pomar al Hotel Trident de Port Antonio (Jamaica).

La viuda d'Errol Flynn és, a Jamaica, una dona de negocis.

Pat Wymore i Mercedes Ochoa.

Genetti, que era el meu professor de cant, i Pedro de Córdoba, ballarí de flamenc. M'agradava com ballava i vaig anar amb ell a Las Vegas. Vàrem interpretar un número en el qual combinàvem el ball de flamenc amb un espectacle de cabaret.

—A Illetes, vora l'Hotel Albatros, una pedra amb una inscripció recorda que vàreu viure allà. També és d'aquest temps, crec que el 1957, un recital amb l'Orquestra Simfònica de Palma, en el Teatre Principal, sota la direcció del mestre Ekitay Ahn, i fins i tot una sessió de ball mallorquí que vós mateixa vàreu oferir al Club Nàutic.

—El recital de cant no va sortir tan bé com hagués volgut. El ball de bot el vaig aprendre observant les actuacions dels grups folklòrics de Mallorca. El vaig adaptar, a la meua manera. En aquells anys 50, freqüentàvem la nit de la Plaça Gomila: Tito's, El Patio, Joe's... També navegàvem per platges meravelloses, només accessibles per mar. Record que em varen ensenyar a fer un forn a la platja: un forat a l'arena que es tapava amb una pell de plàtan... Li asseguro que, d'aquell temps a Mallorca, en guard una imatge de felicitat completa.

—¿Com definiríeu el caràcter d'Errol Flynn?

—Era un home enormement vitalista, sempre mogut per una gran curiositat. Podia sentir-se igual de bé en el palau de Buckingham, en la carretera o bevent amb els mariners. Vora meu, la seva vocació era escriure. Va publicar dues novel·les i una autobiografia.

—Va morir el 1959, al Canadà, crec.

—A Vancouver. Era allà per fer uns tràmits relacionats amb el iot. Havíem tengut una filla, que va morir fa cinc

anys. És molt trist. M'alegra més poder dir que tenc un nét, Luke Flynn, que també fa pel·lícules i té ja un cert èxit.

—Darreres pel·lícules d'Errol Flynn?

—El 1957, Errol Flynn va rebre l'ofertament de filmar amb Henry King *The sun also rises*, la novel·la d'Ernest Hemingway, mal traduïda al castellà com a *Fiesta*, quan el títol correcte hauria de ser *El sol també sale*. Els companys de repartiment eren Tyrone Power i Ava Gardner, però crec que ell no volia fer aquest treball.

Efectivament. Vaig insistir perquè acceptàs aquest paper, que després va ser una de les seves millors interpretacions. Va faltar molt poc per ser nominat a l'Oscar. Després encara va filmar *Las raíces del cielo*, amb Juliette Greco. Aleshores, alternàvem la residència a Mallorca i a Jamaica, on érem propietaris d'una illa, Navy Island, a Port Antonio. Era el nostre jardí i vivíem al iot. No hi havia ningú més, a l'illa. Un poc a l'estil de Robinson Crusoe.

—Una actitud davant la vida?

—S'ha parlat molt, probablement amb poc fonament, de la ideologia política d'Errol Flynn. Fins i tot algun biògraf va elaborar una espècie de llegenda negra apuntant suposades simpaties nazis...

Això m'ha fet molt de mal. No és cert; ell ja era mort i no es va poder defensar. Puc dir que no era un home d'esquerres. Es guiava sobretot per una curiositat insaciable. Li agradava ser allà on eren els conflictes, amb un desig de trobar la veritat. Crec que cercava la humanitat en l'home. A Espanya, per exemple, quan li parlaven de la Guerra Civil no ho entenia.

—Possiblement vos sorprendreu si li cont que, a principis de 1937, apareix el

Si qualche dia me'n vaig d'aquí, tornaré a Mallorca. Guard un excel·lent record de la darrera visita que vaig fer-hi, l'agost de 1985. Però no sé si algun dia m'hi podré retirar

nom d'Errol Flynn firmant un moviment d'adhesió a la causa republicana, juntament amb Charles Chaplin, els germans Marx, Bette Davis, Clark Gable, Gary Cooper, Marlene Dietrich i la seva primera esposa, Lily Damita, entre molts d'altres.

—Aleshores jo era només una nina. Sé molt poc del seu primer matrimoni i del segon, amb Nora Eddington. L'home que jo vaig conèixer era apolític. Teníem qualche amiat amb Ronald Reagan, l'expresident americà que acaba de morir. Ronald sempre ens parlava de política i d'història política, però Errol no el seguia.

Tenc vagues notícies d'una foto que no he vist. Segons pareix, el gener de 1959, quan triomfa a Cuba la revolució castrista, Errol Flynn i Hemingway estan amb Fidel, Raúl i Ernesto Guevara, els líders del nou règim.

Passàvem, de tant en tant, llargues temporades a Cuba. Una amic nostre era un propietari a l'illa, i crec recordar que Errol hi va anar per veure si el seu amic estava bé. Quan va tornar de Cuba, va fer declaracions per a un canal de televisió nord-americà en què va dir que el castrisme era comunisme pur. Recordau que, en aquells moments, Fidel Castro intentava encara ser amable, guanyar-se la simpatia i la confiança dels EUA. I pareix que ho estava aconseguint, perquè tothom se'n va burlar, d'Errol. Creien que s'equivocava, però aviat es va veure que no era així.

—I vós, Patrice, ¿teniu alguna tendència política?

—Sí, la democràcia és la meva ideologia. Però pens que, en alguns llocs, no pot funcionar, em referescals llocs en què la població és massivament analfabeta.

—¿No vos ha temptat contreure un segon matrimoni?

—Sí, diverses vegades, hi he estat molt a prop. Però, en el darrer moment, no ho he fet. Potser m'hagués agradat, no ho sé, segurament no ha aparegut l'home oportú.

—El cinema ja queda molt enrere per a la dona que sou avui, grangera a Jamaica?

—Així és. A Boston Bay tenc una granja amb cavalls, vedells, cocoters, pebre

Errol i Patrice.

vermell. Treballen ara amb mi cinquanta persones; altres temps han estat més. És un treball que m'absorbeix moltíssim. Estic preparant el meu primer llibre. Són les meves memòries; de moment, vaig per la meitat.

—¿Jamaica és la residència definitiva?

—Si qualche dia me'n vaig d'aquí, tornaré a Mallorca. Guard un excel·lent record de la darrera visita que vaig fer-hi, l'agost de 1985. Però no sé si algun dia m'hi podré retirar. Sempre tenc nous projectes, com ara un hotel ecologista a la me-

va propietat, amb golf, cavalls, tennis, torneigs, bicicleta. Serà un petit poble, però no sé quan podré realitzar aquest desig.

En el moment d'acomiar-nos, Patrice escriu en anglès la següent anotació en el meu quadern: "El meu amor a Mallorca. Estic molt agraïda per haver passat moments increïbles i feliços en el Paradís Balear de Mallorca."

També, per a mi, Jamaica ha estat un paradís inoblidable. Crec que tornaré tan aviat com pugui.

En aquest cas beurem un rom per celebrar-ho. 🍷